

Verantwortlicher Herausgeber: E. Glauber, Görlitz.
 Uebersetzt von Dionyssios Agapitos, z. Z. in Görlitz.
 Druck und Verlag der Aktien-Gesellschaft Görlitzer
 Nachrichten und Anzeiger, Görlitz, Demianiplatz 23/24.

Υπεύθυνος ἐκδότης: Αἰμίλιος Γκλάουμπερ.
 Μέταφραστής: Διονύσιος Π. Ἀγαπητὸς διαμένων ἐν Γκέρλιτς.
 Ἐκτύπωσις καὶ ἔκδοσις ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Γκέρλιτσερ Νάχριχ-
 तेन οὐντ Ἀντσαϊγκερ, πλατεῖα Ντεμιάνι 23,24,25.

Ἡ Ἑλληνοσερβικὴ Συμμαχία

VIII

Ἐκτὸς τούτου ἡ συνθήκη ἐπέβαλεν εἰς ἀμφοτέρα τὰ συμβαλλόμενα κράτη περιορισμοὺς τινὰς εἰς τὴν ἐπιδιώξιν τῶν ἰδιωτελῶν τῶν σκοπῶν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ κοινοῦ σκοποῦ. Οὕτω π. χ. ἡ Σερβία τὸν Μάϊον τοῦ 1914 ἐν τῷ δικαίῳ της συνέστησεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν κυβέρνησιν, ὅπως προσπαθήσῃ νὰ εὑρῇ μίαν εἰρηνικὴν λύσιν τῶν διαφορῶν της πρὸς τὴν Τουρκίαν. Διότι εἰς τὸν πόλεμον μετὰ τῆς Τουρκίας, ἐὰν θὰ ἐγένετο οὗτος, δὲν ἐπρόκειτο πλέον περὶ τῆς βαλκανικῆς εἰρήνης, ἀλλὰ περὶ ἐνὸς πολέμου τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος, ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ νίκη θὰ ἦτο μὲ αὐτήν, θὰ τῆς προσέφερεν ὠρισμένα ὠφελήματα, θὰ ἐκαλυτέρευε δηλ. τὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν βαλκανικὴν ἰσορροπίαν εἰς βάρος τῆς Σερβίας. Ἡ ἰδία περίπτωσις παρουσιάζετο καὶ τὸν Αὐγούστον 1914. Ἡ Σερβία ἐξεστράτεψε πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ «μεγάλου σερβικοῦ κράτους». Ἀπέρριπτε δηλ. τοὺς περιορισμοὺς τῆς συμμαχίας της μὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ τὴν συμμαχίαν αὐτήν. Τὸ ἄρθρον 5. τῆς στρατιωτικῆς συμβάσεως καθορίζει σαφῶς, ὅτι «ἐν περιπτώσει καθ' ἣν μία τῶν συμβαλλομένων δυνάμεων ἤθελε κηρύξει τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Βουλγαρίας ἢ κατ' ἄλλης τινος δυνάμεως ἄνευ προηγουμένης συμφωνίας καὶ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς ἐτέρας, αὕτη ἀπαλλάσσεται τῶν ὑποχρεώσεων αἵτινες ἐπιβάλλονται διὰ τῶν ἄρθρ 1. καὶ 2. τῆς παρούσης συνθήκης». Ἀπαλλάσσεται δηλ. κάθε ὑποχρέωσις, ὅπως σπεύσῃ εἰς βοήθειαν τῆς πρώτης. Ἡ στάσις τῆς «φιλικῆς οὐδετερότητος» εἶναι ἐκεῖνη ἡ ὁποία καθορίζεται διὰ τὸν ἕτερον τῶν συμβαλλομένων διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου. Καὶ ἡ μὲν Σερβία δὲν ἐκήρυξεν μὲν τὸν πόλεμον ἀπ' εὐθείας κατὰ τῆς Αὐστρίας, τὸν προεκάλεσεν ὅμως διὰ τῆς ἐπιθετικῆς της ἀντιαυστριακῆς πολιτικῆς καὶ τῆς ἐντόνου πανσερβικῆς προπαγάνδας της μεταξὺ τῶν νοτιοσλαβῶν τῆς Αὐστρίας. Διὰ τοὺς σέρβους πολιτικοὺς ἡ συμμαχία μὲ τὴν Ἑλλάδα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν νότων τῆς Σερβίας ἀπέναντι τῆς Βουλγαρίας, ὥστε νὰ δύναται αὕτη νὰ ἀφοσιωθῇ τελείως εἰς τὸ πανσερβικὸν σχέδιόν της, τιθεμένη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πανσλαβικῆς πολιτικῆς τοῦ Τσαρισμοῦ. Ἡ Ἑλλὰς ὅμως δὲν εἶχε καμμιὰ δουλειὰ μὲ τὰς σερβορωσσικὰς αὐτὰς ἐπιχειρήσεις. Εἶναι δὲ τὸ μεγαλύτερον σφάλμα τῆς μυωπούσης ἑλληνικῆς πολιτικῆς, ὅτι δὲν κατέστησεν ἐγκαίρως προσεκτικὴν τὴν σερβικὴν κυβέρνησιν, ὅτι ὁ πατριωτικὸς της ὄργασμός της ἔφερεν ἔξω ἀπὸ τὰ ὄρια τῆς συμμαχίας της, καὶ νὰ

τῆς ὑποδείξῃ τοὺς κινδύνους, εἰς τοὺς ὁποίους ἐκτίθεται διὰ τῆς ἀντιαυστριακῆς πολιτικῆς της, νὰ τονίσῃ δὲ προσέτι ὅτι ἀφοσιωμένη εἰς τὴν ἐπιδιώξιν τῶν πανσερβικῶν της ὄνειρων, ἐξήρχετο κατ' ἀνάγκην τῶν ὁρίων τῆς συμμαχίας της μὲ τὴν Ἑλλάδα. Ὅπως καὶ πράγματι ἐγένετο.

Ὅταν ἡ σερβοαυστριακὴ ρῆξις ἔφερεν εἰς τὴν Εὐρώπῃ τὸν πόλεμον, ἡ Σερβία εὐρέθη ἔξαφνα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀφοσιωθῇ τελείως εἰς τὸ «πανσερβικόν» της ὄνειρον, νὰ προδώσῃ δηλ. τὴν σύμμαχόν της. Τὸ ἄρθρον 4. τῆς στρατιωτικῆς συμβάσεως λέγει ὅτι: «ἡ ἐλάττωσις τῶν εἰς τὸ ἄρθρ. 2. ἀναφερομένων δυνάμεων (δηλ. 150 000 διὰ τὴν Σερβίαν καὶ 90 000 διὰ τὴν Ἑλλάδα) εἴτε δι' ἀποστρατεύσεως, εἴτε διὰ μεταφορᾶς στρατοῦ ἀλλαχόθι, δὲν ἐπιτρέπεται παρὰ κατόπιν γραπτῆς συμφωνίας μεταξὺ τῶν γενικῶν ἐπιτελειῶν τῶν συμμαχικῶν στρατῶν». Ἡ Σερβία ὅμως, προετοιμάσασα τὸν πόλεμον μετὰ τῆς Αὐστρίας, καὶ δεχθεῖσα αὐτὸν χωρὶς καὶ νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Ἑλλάδα, συνεκέντρωσεν ἀμέσως ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐκρήξεώς του τὰς δυνάμεις της εἰς τὸ αὐστριακὸν μέτωπον, ἐπέφερε δηλ. «ἐλάττωσιν τῶν ἀναφερομένων δυνάμεων διὰ μεταφορᾶς στρατοῦ ἀλλαχόθι» χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ προηγουμένη γραπτὴ συμφωνία καὶ χωρὶς νὰ σκοτισθῇ διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἐν ἣ περιπτώσει προσεβάλλετο αὕτη ὑπὸ τῆς Βουλγαρίας! Τὸ ὅτι ἡ Βουλγαρία δὲν ἐκινήθη, τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ κατ' οὐδένα λόγον ἐλαφρυντικὸν διὰ τὴν ἀντισυμμαχικὴν διαγωγὴν τῆς σερβικῆς κυβερνήσεως. Ἡ σύμβασις εἶχε παραβιασθῇ. Ἐὰν ἡ Βουλγαρία ἐπετίθετο κατὰ τῆς Ἑλλάδος τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνην, ἡ Ἑλλὰς, μολοντί εἶχε σύμμαχον τὴν Σερβίαν, θὰ ἦτο ὑποχρεωμένη νὰ ἀντεπεξέλθῃ μόνη της ἐναντίον τῆς Βουλγαρίας.

Διὰ ποῖον τάχα λόγον ἡ Ἑλλὰς ὑπεχρεοῦτο, νὰ σπεύσῃ εἰς βοήθειαν τῆς Σερβίας, ὅταν εὐρέθη αὕτη ἐκτεθειμένη ἀπέναντι τῆς Βουλγαρίας, τῆς Σερβίας αὐτῆς ἢ ὁποία δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ τὴν βοηθήσῃ ὅταν τὰ ἑλληνικὰ σύνορα ἦσαν ἀνοικτὰ εἰς τοὺς Βουλγάρους; Πολὺ δὲ περισσότερο, ὅταν ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴν τῆς βουλγαρικῆς ἐπιθέσεως ἢ ἰδίᾳ ἡ Σερβία δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ σύνορά της, παρατάσσουσα τὰς 150 000 ἄνδρας, τοὺς ὁποίους ὀρίζει τὸ ἄρθρ. 2. τῆς στρατιωτικῆς συμβάσεως; Μὲ ποῖαν λογικὴν εἰμποροῦσε νὰ ἀπαιτήσῃ κανεὶς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα νὰ σώσῃ τὴν Σερβίαν, ὅταν ἡ ἰδία δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ σώσῃ ἑαυτήν;

Ὅρισμένως χρειάζονται μεγάλα κεφάλαια θρασυτήτος καὶ τῆλμης, διὰ νὰ τολμᾷ κανεὶς, νὰ κατηγορῇ ἐπὶ προδοσίᾳ τὴν Ἑλλάδα. Ὅπως εἶπομεν ὅμως εἰς τὴν ἀρχὴν, ἡ δυστυχισμένη αὕτη συμμαχία παίζει ἕνα ἀνόητον παραβάν, πίσω ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἡ Σερβία προσπαθεῖ νὰ κρύψῃ τὴν ἀθλιότητά της, ἡ

Ἐάνταν τὸ ἔγκλημά της καὶ ὁ κ. Βενιζέλος τοὺς πολεμικοὺς σκοποὺς του.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Ἐπίσημον. Μέγα Στρατηγεῖον, 10. Νοεμβρίου 1917.

Δυτικὸν Θέατρον

ΣΤΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ ΡΟΥΠΡΕΚΤ

Σφοδρὸν τυμπανικὸν πῦρ προηγήθη ἀγγλικῶν ἐπιθέσεων, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο κατὰ τὰ ἑξημερῶματα βορειοανατολικῶς τῆς Πελκαπέλλε καὶ ἀπεκρούσθησαν δι' ἀγῶνος ἐκ τοῦ πλησίον.

Κατὰ μῆκος τοῦ Ἰζέρ καὶ ἀπὸ τοῦ δάσους Χουτούλστ μέχρι τῆς Τσαντφόρντε ἡ ἐνέργεια τῶν ἰπυροβολικῶν ἠδύθη μετὰ μεσημβρίαν πάλιν εἰς μεγάλην σφοδρότητα.

ΣΤΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΚΡΟΝΠΡΙΝΤΣ

Κατωσαφωρικὰ καὶ τάγματα τῆς Φρουρᾶς μετὰ μηχανικοῦ καὶ τμημάτων ἐνὸς τάγματος ἐφορησέως ἀπέσπασαν ἀπὸ τοὺς Γάλλους κατόπιν ἰσχυρᾶς προπαρασκευῆς πυρὸς πυροβολικοῦ καὶ τορπιλλοβλητῶν θέσεις εἰς τὸ δάσος Σώμ.

Ἰσχυραὶ μέχρι τῆς νυκτὸς ἐπαναληφθεῖσαι ἀντεπιθέσεις τοῦ ἐχθροῦ κατεβλήθησαν μετὰ πολλῶν ἀπωλειῶν. Περιτλήθη εἰς χεῖράς μας 240 αἰχμαλωτοὶ, μετὰ τῶν ὁποίων 7 ἀξιωματικοί.

Ὁ ἀνθυπολοχαγὸς βαρῶνος φὸν Ρίχτχόφεν ἔφθασε τὴν 25. ἐναέριον νικῆν του.

Ἀνατολικὸν θέατρον

καὶ

Μακεδονικὸν μέτωπον

οὐδὲν σημαντικόν.

Ἰταλικὸν μέτωπον

Ἀυστρουγγρικὰ στρατεύματα προήλασαν εἰς τὴν Βαλ Σουγκάνα καὶ τὴν κοιλάδα τοῦ ἄνω Πιάβε.

Κατόπιν πεισματωδῶν ἀγῶνων ἐντὸς τῶν ὁδῶν κατελήφθη ἡ Ἀζιάγκο.

Ἰταλικά ὀπισθοφυλακὰ, αἱ ὁποῖαι παρετάχθησαν ἐκ νέου εἰς ἀγῶνα εἰς τὸ ἄκρον τῶν ὁρέων καὶ εἰς τὴν πεδιάδα παρὰ τοὺς βύακας δυτικῶς τοῦ Λιβέντσα, ἐξετοπίσθησαν.

Ἀπὸ τῆς Σουσεγκάνα μέχρι τῆς θαλάσσης τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα ἔφθασαν τὸν Πιάβε.

(W.T.B.)

ΛΟΥΤΕΝΝΤΟΡΦ

Ἐπίσημον. Μέγα Στρατηγεῖον, 11. Νοεμβρίου 1917.

Δυτικὸν Θέατρον

ΣΤΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ ΡΟΥΠΡΕΚΤ

Τὸ πεδῖον χροῶν μετὰ Πελκαπέλλε καὶ Πασεντέλε ἦτο χθὲς πάλιν τὸ θέατρον πεισματώδους πάλης.

Οἱ Ἀγγλοὶ ἔρριψαν εἰς τὸν ἀγῶνα ἀκμαίας μεραρχίας, ὅπως καταλάβωσι τὸ βορείως τῆς Πασεντέλε ὄρειον ἔδαφος.

Τὰ συντάγματα τῶν ἐπετέθησαν κατὰ διαδεχόμενα ἀλληλα κύματα. Εἰς τὸ μέσον τοῦ μετώπου τῆς ἐπιθέσεως εἰσέβαλον εἰς τὴν ἀμυντικὴν μας ζώνην καὶ κατέλαβον δι' ἐφόδου τὴν ἐπιδοκιμημένην κορυφογραμμὴν, ἀλλὰ κατόπιν ἐξετόπισεν αὐτοὺς ἡ ἀντεπίθεσις ποιμερικῶν καὶ δυτικοπροσωπικῶν ταγμάτων.

Ὁ ἐχθρὸς ἐπανάλαβε πεντάκις τὴν ἐπίθεσίν του· αἱ ἐπιθέσεις του κατεβλήθησαν ὑπὸ τοῦ πυροβολικοῦ μας ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρὸ τῶν γραμμῶν μας. Ὅπου ὁ ἐχθρὸς ἐκέρδιεν ἔδαφος, τὸν ἐξεδίωξε τὸ πεζικὸν μὲ ἐφ' ὄπλου λόγχην. Βρανδεμβουργικὰ στρατεύματα ἀντεπετέθησαν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ τοῦ ἀφήρσαν τμήματα τῶν ἀρχικῶν θέσεων του.

Ὁ ἀγὼν πυροβολικοῦ διήρκεσε μέχρι τῆς ἐσπέρας καὶ μετεδόθη καὶ εἰς τὰς γειτονικὰς τοῦ πεδίου ἐπιθέσεως θέσεις.

Ἀπεκρούσθη μία ἐπιχειρηθεῖσα τὴν ἐσπέραν ἀνατολικῶς τῆς Τσοννεμπέκε ἀγγλικῆ μερικὴ ἐπίθεσις.

Ἡ χθεςινὴ ἡμέρα μάχης εἰς τὴν Φλάνδραν ἐκόστισεν εἰς τὸν ἐχθρὸν βαρεῖας ἀπωλείας καὶ 100 αἰχμαλώτους.

Κατὰ τινὰ ἰδικὴν μας ἐπίθεσιν ἀναγνωρίσεως νοτίως τῆς Ρισεμπορ ἠχμαλωτίσθησαν 1 ἀξιωματικὸς καὶ 10 Πορτογάλοι.

ἀντήλλαξε, τῆ 27. Ἰουνίου 1917 κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῶν 80 ἐτῶν του. Τῆ 26. μετὰ μεσημβρίαν ἄνευ ἐξωτερικῶν αἰτίων προσεβλήθη ὑπὸ ἀποπληξίας, περιπεσὼν δὲ εἰς ἀναισθησίαν ἐξέπνευσε περὶ τὴν 1. πρωϊνὴν ὥραν τῆς 27. ἄνευ οὐδενὸς ἀγῶνος, ζωὴ διαρκῶς ἀπὸ τῆς ἐπιγνώσεως αὐτῆς ὑπὲρ ἰδεωδῶν ἀγωνισθεῖσα, πνευματικῶς ἠγῆθεῖσα, πρακτικῶς δὲ ζωοδοτήσασα καὶ ποδηγετήσασα τὴν γερμανικὴν κοινωνικὴν ναμύρφωσιν ἀπὸ τῶν πρώτων ἀρχῶν τῆς. Τῆ 24. Ἰουνίου, ἡμέρα τῶν 80. γενεθλίων του, ἐτόνιζεν εἰς ἐπιστολὴν του τινὰ, τὴν ἀκάματον κλίσιν του πρὸς ἐργασίαν. Ἦσχολεῖτο μὲ τὴν περιουλογὴν καὶ τακτοποίησιν νεανικῶν ἀναμνήσεών του, χωρὶς ἐκ τούτου τὸ παράπαν τὸ διαφέρειν αὐτοῦ πρὸς τὰ ζητήματα τῆς ἡμέρας, πρὸς τὰς ἐρεῦνας τῆς ἐπιστήμης νὰ μειωθῆ. Τὸ μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐκδοθὲν χρονικὸν του (τριμηνιαῖον) περιελάμβανεν ὡς συνήθως τὴν ἐργασίαν του καὶ τὰς κριτικὰς του. Ἐκ τῆς φιλολογοῦσας του δὲ κληρονομίας ἐπὶ μακρὸν εἰσέτι θέλωμεν διδασκόμεθα.

Ὁ Γουσταῦος φὸν Schmoller ἐγεννήθη εἰς Heilbronn τῆς Βυρτεμβέργης τῆ 24. Ἰουνίου 1838 ἐκ πατρικῶν γονέων ἀρχαίας καμεραλιστικῆς οἰκογενείας. Σχεδὸν ἀπαράβλητος εἶναι ἡ σταδιοδρομία του. Μετὰ τὴν περάτωσιν τῶν γυμνασιακῶν σπουδῶν του ἐφοίτησε ὡς Βυρτεμβέργιος εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Τυβίγγης, παρακολουθῆσας αὐτόθι μαθήματα πολιτικῶν ἐπιστημῶν, φιλοσοφίας καὶ ἱστορίας. Μετὰ τὴν ἀναγώ-

Ἄγῶνες προφυλακῶν εἰς τὴν Ἄρτουά καὶ πλησίον τοῦ Σεν Καντέν ἦσαν εὐνοϊκοὶ δι' ἡμᾶς.

ΣΤΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΚΡΟΝΠΡΙΝΤΣ

Εἰς τὸ δάσος Σώμ τὸ πῦρ διετηρήθη ἠδύημενον κατ' ὄλην τὴν ἡμέραν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὴν 9. Νοεμβρίου συλληφθέντων ἐκεῖ αἰχμαλώτων ἀνῆλθεν εἰς 3 ἀξιωματικοὺς καὶ 280 ὁπλίτας.

ΣΤΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΔΑΜΠΡΕΧΤΟΥ ΤΗΣ ΒΥΡΤΕΜΒΕΡΓΗΣ

Ἰδικαί μας περίπολοι συνέλαβον 37 γάλλους εὐζώνους κατὰ τινὰ ἐπιτοχοῦσαν ἐπιχειρήσιν των εἰς τὸ Χάρτμανσβαίερκοφ.

Ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Βύστχοφ ἔφθασε τὴν 26. ἐναέριον νικῆν του.

Ἀνατολικὸν θέατρον

καὶ

Μακεδονικὸν μέτωπον

οὐδὲν σημαντικόν.

Ἰταλικὸν μέτωπον

Ἰσχυραὶ ἰταλικά δυνάμεις ἐρρίφθησαν κατὰ τῶν πέραν τῆς Ἀζιάγκο πρὸς ἀνατολὰς προελανόντων τμημάτων καὶ εἰς μίαν θέσιν ἀπώθησαν αὐτὰ κατὰ τι.

Ἡ Μπελλούνιο κατελήφθη ὑπὸ τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων.

Εἰς τὸν κάτω Πιάβε ὁ ἐχθρὸς παρετάχθη πρὸς μάχην. (W.T.B.)

ΛΟΥΤΕΝΝΤΟΡΦ

Μία νέα προκήρυξις τοῦ συνδέσμου τῶν ἐργατῶν καὶ στρατιωτῶ

(Ζ.) Πετρούπολις, 9. Νοεμβρίου. (Τ.Π.Π.) Τὸ γενικὸν συνέδριον τῶν συνδέσμων τῶν ἐργατῶν καὶ στρατιωτῶν ἀπῆρθε τὴν ἐπομένην προκήρυξιν πρὸς τοὺς ἐργάτας, στρατιώτας καὶ χωρικοὺς.

Ἐπὶ τῇ βᾶσει τῆς θελήσεως τῆς πλειοψηφίας τῶν ἐργατῶν, στρατιωτῶν καὶ χωρικῶν καὶ ὑποστηρίζομενον ὑπὸ τοῦ ἐπι-

ρουσιν αὐτοῦ εἰς διδάκτορα καὶ μικρὰν τινὰ ἐνασχόλησιν ἐν τῇ στατιστικῇ γραφείῳ τῆς πρωτεύουσας Στουτγάρτης ἤρρισε 26τις (1864) τὴν πανεπιστημιακὴν αὐτοῦ σταδιοδρομίαν ἐν τῇ πανεπιστημίῳ τῆς Χάλλης ὡς ἑκτακτος καθηγητῆς. Ἐν ἔτος μετὰ ταῦτα ἀναγορεύεται τακτικὸς καθηγητῆς τῶν πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἐν τῇ αὐτῇ πανεπιστημίῳ. Ἐν Χάλλῃ ἐξελέγη καὶ ἐν τῇ δημοτικῇ συμβουλίῳ. Οὕτω δὲ ὁ Schmoller, νεαρὸς ἔτι ὢν, ζῶσαν ἰδέαν τοῦ πραγματικοῦ βίου ἐκτάτο καὶ τὸν δημιουργοῦντα οικονομικὸν ἄνθρωπον ἐν ταῖς ἀντικειμενικαῖς δυνάμει τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἠθικῆς διεγίνωσκε. Μέχρι τοῦ 1872 παρέμεινεν ὁ Schmoller ἐν Χάλλῃ, ὅπότεν συγχάκις ἐπεσκέπτετο τὸ Βερολίνον. Τὸ στατιστικὸν γραφεῖον τοῦ Βερολίνου διηύθυνε τότε ὁ Ἐρνέστος Engels. Εἰς τοῦτο συγχάκις ἐφοίτα ὁ Schmoller, ἐπιμελῶς δὲ ἐνησχολεῖτο ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ αὐτοῦ. Πρὸ παντὸς ὅμως εἴκων αὐτὸν τὰ ἐν τῇ Klosterstrasse ἐπίσημα ἀρχεῖα τοῦ κράτους, εἰς ἃ πληθὺν ἀρχαίων ἐγγράφων ἀνεγίνωσκε καὶ περικοπὰς τούτων ἐλάμβανε. Ἦσχολεῖτο μὲ τὴν σπουδὴν τῆς συνετῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως τοῦ μεγίστου ἐν ταῖς ἐσωτερικοῖς τῶν πρώσων βασιλείων Φρεϊδερικῷ Γουλιέλμῳ I. τοῦ πατρὸς Φρεϊδερικῷ τοῦ Μεγάλου. Πολλὰ ἔτη, ὑπὲρ τὰς δύο καὶ ἡμίσειαν δεκαετηρίδας, Ἦσχολεῖτο μὲ τὰς σπουδὰς ταύτας, πολλὰς δὲ διατριβὰς σχετικὰς μετὰ ταῦτα ἐδημοσίευσεν. Ἦθελε μάλιστα καὶ ἐκτενῆ τινὰ βιογραφίαν τοῦ βασιλέως τούτου νὰ συγγράψῃ, φαίνεται ὅμως ὅτι πα-

τυχόντος κινήματος τῶν ἐργατῶν καὶ τῆς φρουρᾶς τῆς Πετρούπολεως τὸ συνέδριον ἀναλαμβάνει εἰς χεῖράς του τὴν ἀρχὴν. Θὰ προτείνῃ εἰς ὄλους τοὺς λαοὺς δημοκρατικὴν εἰρήνην καὶ ἄμεσον ἀνακωχὴν, ἡ ὁποία νὰ ἐπέλθῃ ἄμεσως εἰς ὅλα τὰ μέτωπα.

Ἡ δύναμις τῶν συνδέσμων τῶν ἐργατῶν καὶ στρατιωτῶν θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἄνευ ἀποζημιώσεως παραχώρησιν εἰς τὰς ἐπιτροπὰς τῶν γεωργῶν τῶν ἰδιωτικῶν, τῶν κυβερνητικῶν καὶ τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, θὰ ὑπερασπίσῃ τὰ δίκαια τῶν στρατιωτῶν, πραγματοποιοῦσα πλήρη δημοκρατοποίησιν τοῦ στρατοῦ, θὰ δημιουργήσῃ ἔλεγχον τῶν ἐργατῶν ἐπὶ τῆς παραγωγῆς, θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν πρόσκλησιν τῆς συντακτικῆς συνεισέσεως εἰς ἀρμόδιον χρόνον, θὰ φροντίσῃ διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν πόλεων μὲ τὰ ἀντικείμενα τῆς πρώτης ἀνάγκης καὶ θὰ ἐγγυηθῆ εἰς ὅλας τὰς ἐθνικότητας, αἱ ὁποῖαι κατοικοῦσιν εἰς τὴν Ρωσίαν, τὸ ἀληθὲς δικαίωμα, νὰ κανονίσωσι τὸ μέλλον των.

Τὸ συνέδριον ἀποφασίζει, ὅπως ὁλόκληρος ἡ τοπικὴ διοίκησις περιέλθῃ εἰς τοὺς τοπικοὺς συνδέσμους ἐργατῶν καὶ στρατιωτῶν, οἱ ὁποῖοι δεόν νὰ δημιουργήσωσι διαρκῆ ἐπαναστατικὴν τάξιν. Τὸ συνέδριον παρακινεῖ τοὺς στρατιώτας τῶν χαρακωμάτων, νὰ παραμείνωσιν ἄγρυπνοι καὶ σταθεροί. Τὸ συνέδριον εἶναι πεπεισμένον, ὅτι ὁ ἐπαναστατικὸς στρατὸς θὰ προστατεύσῃ τὴν ἐπανάστασιν ἐναντίον ὄλων τῶν ἱμπεριαλιστικῶν ἀποπειρῶν μέχρι τῆς στιγμῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ νέα κυβέρνησις θὰ πραγματοποιήσῃ τὴν δημοκρατικὴν εἰρήνην, τὴν ὁποίαν θὰ προτείνῃ ἀπ' εὐθείας εἰς ὄλους τοὺς λαοὺς.

Ἡ νέα κυβέρνησις θὰ λάβῃ ὅλα τὰ μέτρα, ὅπως ἐξασφαλίσῃ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὸν στρατὸν διὰ ἐνεργοῦ πολιτικῆς δασμῶν καὶ φόρων δι' ὅλας τὰς εὐπόρους τάξεις. Θὰ βελτιώσῃ ὡσαύτως τὴν οικονομικὴν κατάστασιν τῶν στρατιωτικῶν οἰκογενειῶν. Οἱ ὅπαδοι τοῦ Κορνιλιώφ, τοῦ Κερένσκι καὶ ἄλλων προσπαθοῦσι νὰ στείλωσι στρατεύματα ἐναντίον τῆς Πετρούπολεως. Τμήματά τινα, τὰ ὁποῖα εἶχον ἐξαπατηθῆ ὑπὸ τοῦ Κερένσκι, μετεπήδησαν τώρα πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἐπαναστατημένου λαοῦ. Στρατιώται! Ἀντισταθῆτε ἐνεργητικῶς κατὰ τοῦ Κερέν-

ρητήθη τούτου. Τὸ ἄπειρον ὕλικόν, ὅπερ εἶχε συλλέξει, ἡ βαρυτάτη γνώσις τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τὰ μύχια αἰσθητά του, ὅλα ταῦτα ἴσως δὲν ἦσαν εὐκόλον, ὅπως εἰς διαγεγραμμένην τινὰ περίπτωσιν διατυπωθῶσιν.

Ἐν ταῖς μελέταις του ταῦταις παρηκολούθησε τὰ ἰδιάζοντα προσωπικά αὐταρχικά χαρίσματα τῶν πρώσων βασιλείων, ἐξήτασε τὴν δρᾶσιν τῆς ὑπάλληλίας κατὰ τὸν 18. αἰῶνα, ἐσπούδασε τοὺς ἀγῶνας τοῦ ἐμποροκρατικοῦ συστήματος, ὅπερ ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ Smith καὶ ἐξῆς εἶχε δυσφημισθῆ. Ἡ ἐπικρατούσα τότε ἐλευθέρᾳ Οἰκονομία δὲν ἐνδιαφέρετο πρὸς ταῦτα· αὐτὴ ἀπέβλεπε εἰς μόνην τὴν δογματικὴν θεμελίωσιν καὶ ἐπεξεργασίαν τοῦ συστήματός της. Ὁ Schmoller ἦτο ὅμως οὕτως εἰπεῖν ἀντικρῶς ἀδογματίστος· ἤθελε τι ὅλας διάφορον. Αἱ ἀφαιρέσεις καὶ αἱ θεωρίαι δὲν τὸν εἴλκων, μᾶλλον ἢ πράξις διέφερον αὐτόν, ἡ παρατήρησις, ἡ περιγραφή, ἡ ἐξέτασις τῶν πραγματικῶν γεγονότων ὠδήγει μόνον κατ' αὐτόν εἰς βέβαιον ἐπιστημονικὸν συμπέρασμα. Οὕτω ἀπέβη ὡς κατωτέρω θέλει ἀναπτυχθῆ ὁ κύριος ἀντιπρόσωπος τῆς γερμανικῆς ἱστορικῆς οικονομικῆς σχολῆς, ἥς τὴν πρώτην κατεύθυνσιν ὁ Roscher μόνον νὰ ὑποδηλώσῃ ἠδυνήθη, μὴ παραμείνας ἀνεπηρέαστος ὑπὸ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΓΟΥΣΤΑΥΟΣ ΦΟΝ Schmoller

ὑπὸ Δρος Δημητρ. Καλιτσουνακί, Δικηγόρου.

(1.)

Ὁς ἐκπλήρωσις καθήκοντος στοιχειώδους εὐγνωμοσύνης τῶν κατὰ χρόνον καὶ τόπον διεσπαρμένων Ἑλλήνων μαθητῶν τοῦ μεγάλου διδασκάλου Γουσταῦου φὸν Schmoller ἄς θεωρηθῶσιν αἱ κατωτέρω γραμμαὶ ἐνὸς τῶν μαθητῶν του, εἰς ὃν ἔλαχε, ὅπως καὶ τὸ τελευταῖον ἀλλογενὸν καθῆκον ἐπιτελέσῃ, συνοδεύων τὸν διδασκάλον αὐτοῦ, ἴσως ὡς μόνος ξένος—λόγω τῶν περιστάσεων—ἐκ τῶν ἀναριθμητῶν ξένων μαθητῶν αὐτοῦ μέχρι τῆς τελευταίας διαμονῆς του.

I

Μετὰ βίον «ἀπεριγράπτως εὐτυχῆ», ὡς αὐτὸς ὁ ἴδιος ποτὲ τὸν ὠνόμασε, βίον πλήρη τιμῶν, ἀξιομάτων, ἀγαθῶν, δόξης, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἐπιτυχιῶν ἐπιστημονικῆς καὶ ἠθικῆς διδασκαλίας ὁλοκληρῶν δεκαετηρίδων, ἐτελεύτησεν ἀπροσδοκῆτως λόγω τῆς πλήρους διανοητικῆς διαυγείας, ὡς ἐφαίνετο δὲ καὶ σωματικῆς εὐρωστίας, καὶ παρὰ τὴν ὑπέρβασιν τοῦ βιβλικοῦ ὀρίου τὸν εὐτυχῆ βίον του ὁ Schmoller δι' εὐτυχούς θανάτου ἐν Bad Harzburg, ἀνθ' οὗ μετὰ τὸν πόλεμον τὰς ἰδιαζόντως τερπούσας αὐτὸν ἐν τῇ ἀναψυχῇ του νοτιοπολιτικῆς Ἄλπεις

σι. τοῦ ὁπαδοῦ αὐτοῦ τοῦ Κορνιλιώφ. Σιδηροδρομικοί! Ἐμποδίσσατε τὸν στρατὸν, τὸν ὁποῖον στέλλει ὁ Κερένσκι ἐναντίον τῆς Πετροπόλεως!»

Ἡ προκήρυξις αὕτη ἐγένετο ἀποδεκτὴ δι' ὄλων τῶν ψήφων πλὴν δύο· δώδεκα ἀπέσχον τῆς ψηφοφορίας.

ΤΟ ΠΟΛΩΝΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

(Ν.) Ἐκ Βερολίνου ἀναγγέλλονται τὰ ἑξῆς: Αἱ ὑπὸ μέρους τοῦ τύπου δημοσιευθεῖσαι εἰδήσεις περὶ ὀριστικῆς λύσεως τῶν ζητημάτων τῶν κατεχομένων ἐδαφῶν εἰς τὸ ἀνατολικὸν μέτωπον ὑπὸ τοῦ ἀνακτορικοῦ συμβουλίου ἢ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν συνεννοήσεων μετὰ τοῦ κόμητος Τσέρνιν εἶναι ἐν μέρει μὲν ἀνυπαρκτοί, ἐν μέρει δὲ ἐσφαλμένοι. Κυρίως καὶ αἱ τωριναὶ συνεννοήσεις μετὰ τοῦ κόμητος Τσέρνιν εἶναι μόνον ἐξακολούθησις τῶν συνεννοήσεων μετὰ ἀυτρούγγρων πολιτικῶν, ὅπως ἐγένοντο συχρὰν τοιαῦται κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου. Ὅπως πάντα συνεζητήθησαν ὅλα τὰ ἰδιαίτερος ἐπίκαιρα ζητήματα, καὶ μεταξὺ αὐτῶν πρὸ πάντων τὸ πολωνικὸν ζήτημα. Ὅριστικὴ τις λύσις τοῦ πολωνικοῦ ζητήματος δὸν ἐδόθη κατὰ τὰς συζητήσεις. Αἱ συνεννοήσεις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου θὰ ἐξακολουθήσωσιν.

Ἡ ΤΣΑΡΙΚῆ Οἰκογένεια εἰς Τομπόλσκ

(Ζ.) Ἐλβετικά Σύνορα, 9. Νοεμβρίου. Ὡς πληροφοροῦνται αἱ παρισναὶ ἐφημερίδες ἐκ Πετροπόλεως, ἡ τσαρική οἰκογένεια εἰς Τομπόλσκ παραπονεῖται πολὺ διὰ τὸ ψυχρὸν καὶ ζητητῆ θερμὰ ἐνδύματα. Ὁ τσάρος εἶναι πολὺ μελαγχολικός· αὐτὸς καὶ ἡ τσαρική οἰκογένεια δὲν ὑποφέρουσι τὸν μονήρη βίον, ὁ ὁποῖος καθίσταται περισσότερον ἀφόρητος ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν βιβλίων πρὸς ἀνάγνωσιν.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΠΟΥΧΑΝΑΝ;

(Ζ.) Στοκχόλμη, 10. Νοεμβρίου. Ἡ «Ἀφτονμρλάντετ» ἀναγγέλλει ἐκ Χαπαράνδας: Σήμερον ἀναμένεται ἐνταῦθα ἡ ἄφιξις τῶν μελῶν τῆς ἀγγλικῆς πρεσβείας Πετροπόλεως. Διὰ τὸ ταξίδιον πρὸς νότον ἤτοιμιάσθησαν δύο ἑκτακτὰ ὀχήματα.

τοῦ Ἀδάμ Σμιθ, εἰς τὰ κατὰ τὰ ἄλλως μᾶλλον συστηματικὰ ἔργα αὐτοῦ.

Εἰς τὰς ἀρχαιακὰς αὐτοῦ μελέτας ταύτας ὀφείλεται ἡ ἀνακλήρουσις αὐτοῦ εἰς ἐπίσημον ἱστοριογράφον τῆς Βρανδεμβουργικῆς ἱστορίας, καθὼς καὶ ἡ πολύτομος ἔκδοσις τῆς ἰδιαζούσης συλλογῆς «Acta Borussica», ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Sybel προπαρασκευασθεῖσα, ἐν ἣ ἡ μνημεῖα δυσεύρετα τῆς πρωσικῆς διοικήσεως τῆς 18. ἑκατονταετηρίδος περιληπτικῶς ἐταξινομήθησαν καὶ ἐξεδόθησαν.

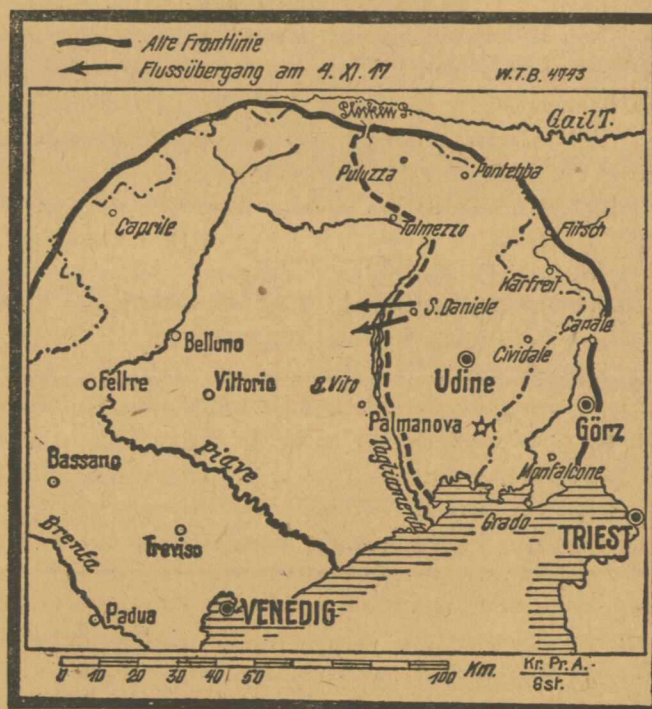
Τῷ 1872 ὁ Schmoller ἦτο εἰς τῶν ἐκλεκτῶν, μετὰ τῶν δημοσιολόγου Laband, τοῦ νομοϊστορικοῦ Sohm, τοῦ νομοφιλοσόφου Merkel, οὓς τὸ ἀναδιοργανούμενον πανεπιστήμιον, τὸ σέμνωμα τῆς αὐτοκρατορικῆς χώρας, εἰς τὸ Στρασβούργον ἔκαλει. Μετὰ δεκαετῆ δὲ ἐπιτυχῆ δράσει ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τούτῳ καὶ πρωτότυπον διὰ τοὺς χρόνους ἐκεῖνους φροντιστηριακὴν ἐργασίαν, μετὰ τῶν ὀλίγων ἐκλεκτῶν οὓς τὸ Στρασβούργειον πανεπιστήμιον τότε προσείλκυε, καλεῖται τῷ 1882 ὡς διάδοχος τοῦ Ἀδόλφου Held ἐν τῷ Βερολινεῖῳ πανεπιστημίῳ, ὅπερ ὑπὲρ τὰς 3 δεκαετηρίδας ἐλάμπρυνε, εἰς ἐκ τῶν κορυφαίων μέχρι τῆς ἀποχωρήσεως αὐτοῦ παραμείνας, τὴν φήμην καὶ ἐπιστημονικὴν ὑπόληψιν αὐτοῦ τε καὶ ἑαυτοῦ πέραν πολλῶν τῶν γερμανικῶν ὀρίων περιαιγαίων.

(Ἐπεταί συνέχεια)

(Ζ.) Κοπεγχάγη, 10. Νοεμβρίου. Ὁ ἐν Στοκχόλμη ἀναποκριτὴς τῆς «Μπερλίνσκι Τίντεντε» πληροφορεῖται ἀπὸ τὴν ἐκεῖ ἀγγλικὴν πρεσβείαν, ὅτι βεβαιούται, ὅτι εἰς Χαπαράνδαν ἤτοιμιάσθησαν δύο ὀχήματα, ὅπως μεταφέρωσι τὸν ἐν Πετροπόλει ἀγγλον πρεσβευτὴν Μπουχάναν μέσῳ Σουηδίας. Ἀλλὰ τὸ ταξίδιον τοῦτο ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ πρὸ πολλοῦ χρόνου καὶ τώρα ἀνεβλήθη πάλιν. οὕτως ὥστε πραγματοποιεῖται μόλις μετὰ τρεῖς ἑβδομάδας.

ΕἰΚΑΤΑΛΕΪΨΙΣ ΤΟΥ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ;

(Ζ.) Ἡ «Ἐφημερίς τῆς Φρανκφούρτης» πληροφορεῖται ὅτι, ὡς φαίνεται ἀπὸ ὑπαινηγμούς τινος τῶν γαλλικῶν ἐφημερίδων, πολὺ περικεκομμένους ὑπὸ τῆς λογοκρισίας, οἱ ἀνταντικοὶ κύκλοι μελετῶσι σοβαρῶς τὸ σχέδιον, τῆς ἐγκαταλείψεως τοῦ μακεδονικοῦ μετώπου, ὅπως ἀποστείλωσι τὸν στρατὸν τῶν εἰς Ἰταλίαν, διότι καὶ ἡ Ἰταλία θὰ ἐξαναγκασθῇ ἐντὸς ὀλίγου νὰ ἀποσύρῃ τὸν στρατὸν τῆς ἀπὸ τὴν Ἀλβανίαν.

Ὁ ἀνωτέρω χάρτης δεικνύει τὴν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν τὰ γερμανοαυστριακὰ στρατεύματα παρὰ τὴν ἐχθρικὴν ἀντίστασιν διήλθον τὸν Ταγγλιαμέντο καὶ μετέφεραν οὕτω τὸ πεδῖον τῆς μάχης εἰς τὴν βενετικὴν πεδιάδα.

ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΩΣ;

(Ζ.) Ἀμστερνταμ, 10. Νοεμβρίου. Ἐκ Λονδίνου ἀναγγέλλονται τὰ ἑξῆς: Τὰ τελευταῖα τηλεγραφήματα ἐκ Πετροπόλεως ἀναγγέλλουσι, ὅτι ὁ Κερένσκι, ὁ Κορνιλιώφ καὶ ὁ Καλεντίν ἀπέστειλαν στρατεύματα ἐναντίον τῆς Πετροπόλεως. Κατόπιν τῆς ἐνώσεως τῶν τριῶν τούτων ἀνδρῶν δύναται τις νὰ ἀναμῆν δραματικὴν ἐξέλιξιν τῶν γεγονότων. (Ἐπιβεβαιώσις τῆς ἐδήσεως ταύτης ἐξ ἄλλης πηγῆς δὲν ὑπάρχει. Σ. Σ.)

Ἐνοικιάζεται εἰς ἀξιοματικὸν καλῶς ἐπιπλ. δωμ. μετὰ προγεύματος. Μπάνοφ - στράσσε 50. II.

Εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Καπνοπωλεῖον **Ι. ΔΗΜΑ** Γεώκοπ-στρ. 42 πλησίον ταχυδρομείου πωλοῦνται κουτιά εὐθηνὰ διὰ τοὺς μεταβαίνοντας εἰς ἐργασίαν στρατιώτας.